การสร้างสรรค์เดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงม้ารำ 3 ชั้น ตามแบบฝึกฆ้องวงใหญ่ 11 ท่าของครูสุรินทร์ สงค์ทอง

The Creation of Khong Wong Yai Solo on Ma - Ram Song Sam Chan Follow by Eleven Patterns of KruSurin Songthong

(Received: Feb 15, 2021 Revised: Nov 11, 2021 Accepted: Dec 12, 2021)

บัณฑิต กลิ่นสุคนธ์[1]
Bundid Klensukon

บทคัดย่อ

บทความวิจัยเรื่องการสร้างสรรค์เดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงม้ารำ 3 ชั้น ตามแบบฝึกฆ้องวงใหญ่ 11 ท่า ของครูสุรินทร์ สงค์ทอง มีวัตถุประสงค์ศึกษาวิธีการฝึกฆ้องวงใหญ่ 11 ท่า ของครูสุรินทร์ สงค์ทองและเพื่อสร้างสรรค์ทางเดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงม้ารำ 3 ชั้น โดยศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการสัมภาษณ์ครูและผู้เชี่ยวชาญทางด้านดนตรีไทยซึ่งมีลำดับดังนี้

จากการศึกษาพบว่า การฝึกปฏิบัติฆ้องวงใหญ่ในแบบฝึกทั้ง 11 ท่า ของครูสุรินทร์ สงค์ทอง ได้แก่ ท่ากรรเชียง ท่าม้าวิ่ง ท่าติ่ง ท่าติง ท่าดีด ท่าตะเคียว ท่าสะบัด ท่าไล่ขวา 1 ซ้าย 2 ท่าไล่ขวา 2 ซ้าย 1 ท่าไล่ และท่ากรอ ผู้ฝึกต้องมีความพร้อมทั้งร่างกายและทางจิตใจ การปฏิบัติแบบฝึกฆ้องวงใหญ่ทั้ง 11 ท่า ของครูสุรินทร์ สงค์ทอง โดยนักศึกษาภาควิชาดุริยางคศิลป์ศึกษา คณะศิลปศึกษา ปีการศึกษา 2563 จำนวน 6 คน โดยแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 3 คน คือ กลุ่มที่ 1 กลุ่มประชากรที่มีพื้นฐานการปฏิบัติน้อย

[1]อาจารย์ประจำภาควิชาดุริยางคศิลป์ศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

กลุ่มที่ 1 กลุ่มประชากรที่มีพื้นฐานการปฏิบัติมากแบ่งการทดลองจำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1 ก่อนการปฏิบัติเพลงเดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงเดี่ยวม้ารำ และครั้งที่ 2 หลังการปฏิบัติเพลงเดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงเดี่ยวม้ารำ พบว่า ครั้งที่ 1 ทั้ง 2 กลุ่มทักษะการบรรเลงจัดอยู่ในระดับปานกลาง ครั้งที่ 2 ทักษะการบรรเลงจัดอยู่ในระดับดี

การสร้างสรรค์เดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงม้ารำ 3 ชั้น ตามแบบฝึกฆ้องวงใหญ่ 11 ท่าของครูสุรินทร์ สงค์ทอง มีแนวคิดในการประดิษฐ์ทำนองเดี่ยวฆ้องวงใหญ่ เพลงม้ารำ 3 ชั้น ผู้ประดิษฐ์ใช้ทำนองหลักของเพลงม้ารำ 3 ชั้น เป็นเกณฑ์ในการประดิษฐ์ทำนองเดี่ยว และอ้างอิงแบบฝึกฆ้องวงใหญ่ จำนวน 11 ท่า ของครูสุรินทร์ สงค์ทอง นำมาใช้เป็นองค์ประกอบสำคัญของการประดิษฐ์ทำนองเดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงม้ารำ 3 ชั้น ซึ่งส่งผลให้ทิศทางการเคลื่อนที่ของโน้ตเป็นแบบไล่บันไดเสียง จากต่ำไปหาสูงและสูงไปหาต่ำ โดยมีลูกตกของทำนองหลักเป็นเกณฑ์ในการประดิษฐ์ทำนองเดี่ยว ซึ่งพบทำนองเดี่ยวที่ประดิษฐ์ขึ้นไม่สัมพันธ์กับลูกตกบางตำแหน่ง เนื่องจากผู้ประดิษฐ์ต้องการให้เห็นลักษณะการไล่บันไดเสียงในแบบฝึกฆ้องวงใหญ่ของครูสุรินทร์ สงค์ทอง โดยมีโครงสร้างเพลง คือ มี 1 ท่อนและมีเที่ยวเปลี่ยนจำนวนของประโยคเพลงท่อนที่ 1 และทางเปลี่ยนมีจำนวนประโยคเพลงของเพลง 14 ประโยคเพลง โดยแต่ละประโยคเพลงมีลักษณะทำนองเท่ากัน คือ จำนวน 8 ห้อง ซึ่งทางเปลี่ยนมีจำนวนประโยคเพลงเท่ากับทำนองท่อนที่ 1 ของประโยคเพลง ในการสร้างสรรค์บทเพลงแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบเดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงม้ารำ 3 ชั้น (แบบผู้มีพื้นฐานน้อย) และ รูปแบบเดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงม้ารำ 3 ชั้น (แบบผู้มีพื้นฐาน) ทั้ง 2 เพลง จะพบท่ากรรเชียง ท่าม้าวิ่ง ท่าตะเคียว และท่าดีดที่จะพบมากที่สุด

คำสำคัญ: แบบฝึกฆ้องวงใหญ่ 11 ท่า การสร้างสรรค์ เดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงม้ารำ 3 ชั้น

Abstract

The study of the Creation of Khong Wong Yai Solo on Ma-Ram Song Sam Chan according to the practice of Khong Wong Yai 11 Patterns by Kru Surin Songthong aimed to study methods of practicing Khong Wong Yai 11 Patterns by Kru Surin Songthong and to create Khong Wong Yai Solo on Ma-Ram Song Sam Chan by studying and analyzing data from documents, textbooks, and related research, including interviews with teachers and experts in Thai music. The sequence is as follows:

According to research, for the practice of Kru Surin Songthong's Khong Wong Yai 11 Patterns, the trainee must be ready both physically and mentally. The practice of practicing Khong Wong Yai 11 Patterns by Kru Surin Songthong by 6 students in the Department of Music Studies, Faculty of Fine Arts, Academic Year 2020, is divided into 2 groups, with 3 people in each group, which is Group 1: Demographic groups with low operational background. Group 2: Demographic groups with very basic practice. The experiment was divided into 2 times as follows: The first time it occurred was before the performance of Khong Wong Yai Solo in Ma-Ram Song. The second time was occurred after the performance of Khong Wong Yai Solo in Ma-Ram Song. It was found that the first time in both groups, the instrumental skills were at a moderate level, and for the second time, the instrumental skills were at a good level.

The Creation of Khong Wong Yai Solo on Ma-Ram Song Sam Chan according to the practice of Khong Wong Yai 11 Patterns by Kru Surin Songthong used the main melody of Ma-Ram Song Sam Chan. There is a song structure that has one verse. There is a song structure that has one verse. And the way to change has a number of song sentences in the song, 14 sentences, each of which has the same melody, which is 8 rooms, which has the same number of sentences as part 1 of the song sentence in the creation of the music. It can be divided into 2 forms, namely single format, Khong Wong Yai Solo on Ma-Ram Song Sam Chan. (the less basic one). Both songs are found in Tha Kancheang, Tha Ma Ram, and Tha Takiao.

Keywords: 11 Exercises for a Large Gong Band, Single Creations, Big Gong, 3-Tiered Music

บทนำ

การเรียนดนตรีไทยในระดับอุดมศึกษาผู้เรียนต้องฝึกฝนฝึกซ้อมดนตรีอยู่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อพัฒนาทักษะด้านดนตรีของตนเอง แต่เนื่องด้วยพื้นฐานทางดนตรีของแต่ละคนไม่เท่ากันจึงเป็นอุปสรรคในการต่อเพลง ซึ่งพบว่า นักศึกษาบางกลุ่มมีความชำนาญในการบรรเลงและสามารถต่อเพลงได้ และบางกลุ่มต้องใช้เวลาในการฝึกฝนค่อนข้างนานผู้สอนจึงต้องมีการปรับประยุกต์การสอนขึ้นใหม่ เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและสามารถพัฒนาทักษะการบรรเลงได้ ซึ่ง ณรุทธ์ สุทธจิตต์ (2560, น.139-156) กล่าวถึงสิ่งที่ควรคำนึงถึงซึ่งเกี่ยวข้องกับจิตวิทยาการสอนดนตรีที่สำคัญ ไว้ว่า ความเข้าใจในตัวผู้เรียน ความพร้อมของผู้สอน บทเรียน ทั้ง 3 ปัจจัยนี้เป็นสิ่งที่ผู้สอนควรทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้ โดยยึดเป็นหลักสำคัญในการปรับการสอนทักษะดนตรีให้เหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งหลักจิตวิทยาเหล่านี้ช่วยให้ผู้สอนซึ่งมีความรู้ความสามารถในเรื่องของกลวิธีการสอนทักษะดนตรีเฉพาะอยู่แล้ว สามารถทำให้การสอนดนตรีของตนประสบผลสำเร็จ ทำให้ผู้เรียนรู้ทักษะดนตรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ครูสุรินทร์ สงค์ทอง เป็นหนึ่งในผู้เชี่ยวชาญในวิชาดนตรีไทยทั้งในด้านทฤษฎี ปฏิบัติ และการประพันธ์เพลง มีความรู้ความสามารถด้านการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ ซึ่งเป็นเครื่องดนตรีประเภทดำเนินทำนองทำหน้าที่เป็นเครื่องดนตรีหลักของวงปี่พาทย์ เป็นเครื่องดนตรีที่นักดนตรีไทยมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาให้เกิดความเชี่ยวชาญ ชำนาญ และแม่นยำ เพื่อนำทักษะเหล่านี้ไปบรรเลงในเพลงที่ต้องใช้ทักษะสูง คือ การบรรเลงเพลงเดี่ยว นอกจากนี้ครูสุรินทร์ สงค์ทอง ถือเป็นบุคคลหนึ่งที่มีองค์ความรู้ทางดนตรีไทยในเครื่องมือฆ้องวงใหญ่และคิดค้นแบบฝึกหัดฆ้องวงใหญ่เป็นของตัวเอง จนนำไปสู่การประพันธ์ทางเดี่ยวฆ้องวงใหญ่ได้แก่ เพลงฉิ่งมู่ล่ง เพลงจีนขิมใหญ่ เพลงนกขมิ้น เป็นต้น หลังจากที่เกษียณอายุราชการได้รับเชิญให้เป็นอาจารย์พิเศษโปรแกรมวิชาดนตรีไทยที่มหาวิทยาลัยราชภัฏ

บ้านสมเด็จเจ้าพระยา ครูสุรินทร์ สงค์ทอง ได้จัดทำแบบฝึกฆ้องวงใหญ่ 11 ท่า ซึ่งช่วยเสริมทักษะในการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ของนักศึกษา เพื่อทำให้ผลสัมฤทธิ์การบรรเลงเพลงเดี่ยวมีความสมบูรณ์มากขึ้น

จากแบบฝึกฆ้องวงใหญ่ 11 ท่า ของ ครูสุรินทร์ สงค์ทอง ที่จะช่วยพัฒนาทักษะในการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ของผู้เรียนได้ ผู้วิจัยจึงนำมาประยุกต์กับบทเพลงม้ารำ 3 ชั้น ซึ่งเป็นเพลงท่อนเดียว ทำนองเพลงเป็นลักษณะทางพื้นในท่อนแรกและมีทางเปลี่ยน ลักษณะของทำนองเหมือนการร่ายรำของม้า ซึ่งเหมาะที่จะนำไปศึกษา ใช้บรรเลงตามงานทั่วไป และนำทำนองเพลงมาประดิษฐ์เป็นทำนองเดี่ยว โดยได้สร้างสรรค์เดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงม้ารำ 3 ชั้นตามแนวทางของครูสุรินทร์ สงค์ทอง

ดังนั้นการสร้างสรรค์เดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงม้ารำ 3 ชั้นตามแนวทางของครูสุรินทร์ สงค์ทองนี้จะช่วยให้นักเรียนเกิดการพัฒนาการบรรเลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรู้จักระบบในการดำเนินทำนองเพลง ประกอบกับการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน สร้างความมั่นใจและมีความกล้าที่จะฝึกฝนและพัฒนาเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยจะเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาเยาวชนรุ่นใหม่ในเส้นทางของดนตรีไทย รวมถึงสร้างความก้าวหน้าทางวิชาชีพ สร้างความเข้มแข็งให้กับตนเอง คณะฯ และสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ต่อไป จากเหตุผลดังที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์เพื่อศึกษาวิธีการฝึกฆ้องวงใหญ่ 11 ท่า ของครูสุรินทร์ สงค์ทอง เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้มานำไปสร้างสรรค์ทางเดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงม้ารำ 3 ชั้น โดยแบบเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ เดี่ยว ม้ารำ สามชั้น (แบบผู้มีพื้นฐานน้อย) และเดี่ยว ม้ารำ สามชั้น (แบบผู้มีพื้นฐาน)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาวิธีการฝึกฆ้องวงใหญ่ 11 ท่า ของครูสุรินทร์ สงค์ทอง
2. เพื่อสร้างสรรค์ทางเดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงม้ารำ 3 ชั้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

ท่า หมายถึง ชื่อเรียกของทำนองในแบบฝึกฆ้องวงใหญ่ทั้ง 11 ท่า ซึ่งลักษณะของทำนองแบบฝึกในแต่ละท่าจะมีลักษณะของทำนองและชื่อของแต่ละทำนองในแบบฝึกที่ต่างกันโดยผู้ประดิษฐ์ทำนองของแบบฝึกจะเป็นผู้กำหนดชื่อและทำนองของแบบฝึกตามจินตนาการและกำหนดขึ้นโดยใช้คำว่าท่านำหน้าได้แก่ ท่ากรรเชียง ท่าม้าวิ่ง เป็นต้น

ท่ากรรเชียง หมายถึง แบบฝึกหัดฆ้องวงใหญ่ ท่าที่ 1 โดยมีลักษณะการตีที่ละมือโดยเริ่มจากมือขวา 4 เสียงติดกัน และตามด้วยการตีด้วยมือซ้าย 4 เสียงติดกัน ซึ่งมีลักษณะเหมือนการว่ายน้ำท่ากรรเชียง

ท่าม้าวิ่ง หมายถึงแบบฝึกหัดฆ้องวงใหญ่ ท่าที่ 3 ขึ้นด้วยมือขวาหนึ่งเสียงและตามด้วยมือซ้าย 15 เสียง ซึ่งมีลักษณะการบรรเลงโดยไล่เสียงขึ้นไปทางเสียงสูงแล้วดำเนินทำนองโดยมือซ้ายหนึ่งเสียงโดยเริ่มจากเสียงลูกยอดและตามด้วยมือซ้ายอีก 15 เสียงตามจังหวะซึ่งการดำเนินทำนองนี้เหมือนลักษณะม้าที่กำลังวิ่ง

ท่าติ่ง คู่ 8 หมายถึง แบบฝึกฆ้องวงใหญ่ท่าที่ 3 มีลักษณะการตีเปิดมือซ้ายปิดมือขวาโดยเริ่มจากมือซ้ายหนึ่งเสียงแล้วตามด้วยมือขวา 2 เสียงขึ้นลงตามจังหวะซึ่งลักษณะการดำเนินทำนองนี้ผู้ประดิษฐ์ได้คิดชื่อตามจินตนาการและเสียงที่เกิด

ท่าติง คู่ 8 หมายถึง แบบฝึกฆ้องวงใหญ่ท่าที่ 4 ลักษณะการตีปิดมือซ้าย เปิดมือขวา เสียงที่ 2 ขึ้นลงตามจังหวะซึ่งลักษณะการดำเนินทำนองนี้ผู้ประดิษฐ์ได้คิดชื่อตามจินตนาการและเสียงที่เกิด

ท่าดีด คู่ 8 หมายถึง แบบฝึกฆ้องวงใหญ่ท่าที่ 5 ลักษณะการตีเปิดมือซ้ายและปิดมือขวา ขึ้นลงตามจังหวะซึ่งลักษณะการดำเนินทำนองนี้ผู้ประดิษฐ์ได้คิดชื่อตามจินตนาการและเสียงที่เกิดขึ้นลงตามจังหวะ

ท่าตะเคียว คู่ 8 หมายถึง แบบฝึกฆ้องวงใหญ่ท่าที่ 6 ลักษณะการตีเปิดมือซ้ายและมือขวา ขึ้นลงตามจังหวะซึ่งลักษณะการดำเนินทำนองนี้ผู้ประดิษฐ์ได้เรียกศัพท์ตามโบราณโดยบรรเลงเสียงขึ้นลงตามจังหวะ

ท่าสะบัด หมายถึง แบบฝึกฆ้องวงใหญ่ท่าที่ 7 ลักษณะการตีปิดมือซ้ายและเปิดมือขวา ขึ้นลงตามจังหวะซึ่งลักษณะการดำเนินทำนองนี้ผู้ประดิษฐ์ได้คิดชื่อตามจินตนาการและเสียงที่เกิดขึ้นลง

ท่าไล่ หมายถึง แบบฝึกฆ้องวงใหญ่ท่าที่ 8 ลักษณะการตีขวา 1 ซ้าย 2 ขึ้นลงตามจังหวะขึ้นลงตามจังหวะซึ่งลักษณะการดำเนินทำนองนี้ผู้ประดิษฐ์ได้คิดชื่อตามจินตนาการและเสียงที่เกิดขึ้นลงตามจังหวะ

ท่าไล่ขวา หมายถึง แบบฝึกฆ้องวงใหญ่ท่าที่ 9 ลักษณะการตีขวา 2 ซ้าย 1 ขึ้นลงตามจังหวะขึ้นลงตามจังหวะซึ่งลักษณะการดำเนินทำนองนี้ผู้ประดิษฐ์ได้คิดชื่อตามจินตนาการและเสียงที่เกิดขึ้นลงตามจังหวะ

ท่าไล่ คู่ 8 หมายถึง แบบฝึกฆ้องวงใหญ่ท่าที่ 10 ลักษณะการตีพร้อมกัน 2 มือ ขึ้นลงตามจังหวะขึ้นลงตามจังหวะซึ่งลักษณะการดำเนินทำนองนี้ผู้ประดิษฐ์ได้คิดชื่อตามจินตนาการและเสียงที่เกิดขึ้นลงตามจังหวะ

ท่ากรอ หมายถึง แบบฝึกฆ้องวงใหญ่ท่าที่ 11 ลักษณะการตีสลับมือโดยเริ่มจากมือซ้ายแล้วหมดที่มือขวา ทีละเสียงขึ้นลงตามจังหวะ เป็นการฝึกเสียงลักษณะเสียงยาว

ท่าตะเคียว หมายถึง วิธีตีฆ้องวงใหญ่ลักษณะการตีคู่แปดแบบสลับมือโดยที่มือขวาเริ่มที่โน้ตเสียงสูงกว่าคู่แปดในเสียงนั้นและกลับมาเสียงเดิม
ท่ากรรเชียง หมายถึงวิธีการตีฆ้องวงใหญ่เริ่มที่มือขวาสี่ลูกและตามด้วยมือซ้ายสี่ลูกอย่างต่อเนื่องทั้งลักษณะตีขึ้นละตีลง

ท่าดีด หมายถึง วิธีตีฆ้องวงใหญ่ลักษณะการตีคู่แปดแบบสลับมือโดยที่มือขวาตีสะเดาะ

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรเป้าหมายจำนวน 6 คน ได้แก่ นักศึกษาปริญญาตรีปีที่ 3 ของภาควิชาดุริยางคศิลป์ศึกษา โดยแบ่งนักศึกษาออกเป็น 2 กลุ่มคือกลุ่มที่มีพื้นฐานในการบรรเลงเดี่ยวและกลุ่มที่ไม่มีพื้นฐานในการบรรเลงเพลงเดี่ยว

2. ข้อมูลและแหล่งข้อมูลของการศึกษาครั้งนี้ เป็นการสำรวจพื้นที่ศึกษาเพื่อสังเกตการณ์ทั่วไปและสัมภาษณ์ ครูสุรินทร์ สงค์ทอง เกี่ยวกับลักษณะแบบฝึกทั้ง 11 ท่า และนักศึกษาปริญญาตรีปีที่ 3 ของภาควิชาดุริยางคศิลป์ศึกษา เพื่อให้เข้าใจสภาพโดยทั่วไป รวมถึงองค์ความรู้ด้านการฝึกทักษะการบรรเลงเพลงเดี่ยวและศึกษาค้นคว้ารวบรวมข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร ตำรา เพลง รวมถึงงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลจากอินเตอร์เน็ต เพื่อเป็นฐานข้อมูลในงานวิจัย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ผู้วิจัยใช้การสังเกตประกอบการซักถาม การบันทึกภาพ และการบันทึกเสียงที่เกี่ยวข้องกับลักษณะของแบบฝึกฆ้องวงใหญ่ทั้ง 11 ท่าของครูสุรินทร์ สงค์ ทองและนักศึกษาปริญญาตรีปีที่ 3 ของภาควิชาดุริยางคศิลป์ศึกษา

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก การสนทนากลุ่มและการบันทึกเสียงที่เกี่ยวข้องกับทำนองหลักเพลงม้ารำ 3 ชั้น เป็นการค้นคว้าข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เพื่อเป็นการกำหนดแนวคิด ประเด็นที่ศึกษา และแนวคิดในการวิเคราะห์ข้อมูล จากนั้นทำการสืบค้นข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตและเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับหัวข้อวิจัย ต่อมาเป็นเก็บรวบรวมข้อมูล ภาคสนาม โดยการศึกษาข้อมูลจากครูสุรินทร์ สงค์ทอง ซึ่งเป็นการศึกษาแบบฝึกฆ้องวงใหญ่ทั้ง 11 ท่าของครูสุรินทร์ สงค์ทอง เพื่อนำแบบฝึกฆ้องวงใหญ่ทั้ง 11 ท่า มาสร้างสรรค์เป็นเพลงเดี่ยว โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการติดตาม การบันทึกเสียง สัมภาษณ์ครู และการสนทนากลุ่มย่อย

โดยมีหัวข้อเกี่ยวข้องกับทำนองของแบบฝึกที่นำมาสร้างสรรค์เป็นเพลงเดี่ยว ลำดับขั้นของการบรรเลงเดี่ยว ข้อมูลของทำนองหลักเพลงม้ารำ 3 ชั้นเบื้องต้น ก่อนนำไปสร้างเป็นเพลงเดี่ยว และนำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์และจัดทำเป็นผลการวิจัย

5. การตรวจสอบข้อมูลดำเนินการโดยการนำผลการสร้างสรรค์เพลงเดี่ยวม้ารำเสนอต่อครูสุรินทร์และครูผู้เชี่ยวชาญทางด้านดนตรีไทย และนักศึกษาปริญญาตรีปีที่ 3 ของภาควิชาดุริยางคศิลป์ศึกษา ที่เป็นผู้ให้ข้อมูลเพื่อปรับปรุง เพิ่มเติม ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลให้มากที่สุด

6. การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปที่เกี่ยวข้องกับทำนองของแบบฝึกฆ้องวงใหญ่ทั้ง 11 ท่าและทำนองหลักเพลงม้ารำ 3 ชั้น เพื่อมาสร้างสรรค์เป็นทำนองเพลงเดี่ยวฆ้องวงใหญ่ ที่ใช้ในการเรียนการสอนรายวิชาทักษะเพลงไทย 6 โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย การเลือกทำนองของแบบฝึกที่เหมาะสมกับทำนองหลักต่อการนำมาใช้เป็นสร้างทำนองเดี่ยว จากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการวิเคราะห์นำเสนอข้อมูล ด้วยการพรรณนาวิเคราะห์ โดยแยกเป็นหมวดหมู่เนื้อหาให้ตรงประเด็นและขอบเขต ของเนื้อหาของการศึกษา โดยให้มีองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำเสนอผลของการวิจัย โดยแบ่งเป็นประเด็นต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. วิธีการฝึกฆ้องวงใหญ่ 11 ท่าของครูสุรินทร์ สงค์ทอง แบบฝึกฆ้องวงใหญ่ 11 ท่าของครูสุรินทร์ สงค์ทอง ผู้เขียนได้ยึดหลักเกณฑ์มาตรฐานสาขาวิชาและวิชาชีพวิชาดนตรีไทยเป็นหลักและได้อธิบายเพิ่มเติมในแต่ละวิธีฝึก เพื่อให้เกิดความชัดเจนมากขึ้น แล้วจัดทำเป็นโน้ตแบบฝึกทางฆ้องวงใหญ่ขึ้นมาพร้อมทั้งให้มีอัตราจังหวะฉิ่งคอยกำกับอยู่ เพื่อให้ผู้ฝึก

เกิดความเคยชินและเกิดความคุ้นเคยกับจังหวะฉิ่งไปด้วย ขั้นตอนแบบฝึกทั้งหมด 11 ท่าแบบฝึก เมื่อผู้ฝึกได้ผ่านการฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญแม่นยำทุกขั้นตอนแล้วก็สามารถนำไปปฏิบัติในเพลงประเภทต่าง ๆ เช่น เพลงโหมโรงเช้า โหมโรงเย็น เพลงเรื่อง เพลงเถา และเพลงเดี่ยว ได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งครูสุรินทร์ สงค์ทอง ให้สัมภาษณ์ถึงการฝึกหัดฆ้องวงใหญ่ซึ่งเป็นกลวิธีที่นำไปสู่การคิดค้นการฝึกทักษะฆ้องวงใหญ่ 11 ขั้นตอน ไว้ว่า “ได้นำแนวคิดของครูบุญยงค์ เกตุคง (ศิลปินแห่งชาติ) ที่กล่าวว่าการฝึกหัด ฆ้องวงใหญ่ขั้นเริ่มต้นผู้ฝึกไม่จำเป็นต้องไล่เพลง แต่จะต้องฝึกในท่าเดียวซ้ำ ๆ กลับไปกลับมา มาเป็นแนวทางในการคิดค้นวิธีฝึกทักษะไล่ฆ้องวงใหญ่ไว้ 11 ขั้นตอน เพื่อการพัฒนาการบรรเลง สู่ความเป็นเลิศขั้นบรรเลงเพลงเดี่ยวได้ในการตีฆ้องวงใหญ่” (สุรินทร์ แสงทอง, 2563, สัมภาษณ์)

แบบฝึกฆ้องวงใหญ่ 11 ท่าของครูสุรินทร์ สงค์ทอง ได้แก่

1. ท่ากรรเชียง ขึ้นลงขวาสุด ซ้ายสุดอย่างละ 1 ครั้ง ขึ้นลงตามจังหวะ

ร ม ฟ ซ	- - - -	ซ ล ท ด	- - - -	ด ท ล ซ	- - - -	ซ ฟ ม ร	- - - -
- - - -	ร฻มฟ฻ซ฻	- - - -	ซ฻ล฻ท฻ ด	- - - -	ด ท฻ล฻ซ฻	- - - -	ซ฻ฟ฻ม฻ร฻

2. ท่าม้าวิ่ง ขึ้นด้วยมือขวา 15 ลูก ลงด้วยมือซ้าย 15 ลูก ขึ้นลงตามจังหวะ

- ม฻ฟ฻ซ฻	ล฻ท฻ ด ร	ม ฟ ซ ล	ท ด฻ร฻ม฻	ม฻ - - -	- - - -	- - - -	- - - -
ร฻ - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ร฻ด฻ ท	ล ซ ฟ ม	ร ด ท฻ล฻	ซ฻ฟ฻ม฻ร฻

3. ท่าติ่ง คู่ 8 เปิดมือซ้ายปิดมือขวา ขึ้นลงตามจังหวะ

- - ร ร	- - ม ม	- - ฟ ฟ	- - ซ ซ	- - ล ล	- - ท ท	- - ดๆดๆ	- - รๆรๆ
- รฺ - -	- มฺ - -	- ฟฺ - -	- ซฺ - -	- ลฺ - -	- ทฺ - -	- ด - -	- ร - -

- - มๆมๆ	- - รๆรๆ	- - ดๆดๆ	- - ท ท	- - ล ล	- - ซ ซ	- - ฟ ฟ	- - ม ม
- ม - -	- ร - -	- ด - -	- ทฺ - -	- ลฺ - -	- ซฺ - -	- ฟฺ - -	- มฺ - -

4. ท่าติง คู่ 8 เปิดมือซ้าย ปิดมือขวา เสียงที่ 2 ขึ้นลงตามจังหวะ

- ร – ม	- ฟ – ซ	- ล – ท	- ดๆ - รๆ	- มๆ - รๆ	- ดๆ - ท	- ล - ซ	- ฟ - ม
รฺ - มฺ -	ฟฺ - ซฺ -	ลฺ - ทฺ -	ด - ร -	ม - ร -	ด - ทฺ -	ลฺ - ซฺ -	ฟฺ - มฺ -

5. ท่าดีด คู่ 8 ขึ้นลงตามจังหวะ

ร ร - ร -	ม ม - ม -	ฟ ฟ - ฟ -	ซ ซ - ซ -	ล ล - ล -	ท ท - ท -	ดๆดๆ - ดๆ -	รๆรๆ - รๆ -
- - รฺ – รฺ	- - มฺ - มฺ	- - ฟฺ – ฟฺ	- - ซฺ - -	- - ลฺ - ลฺ	- - ทฺ - ทฺ	- - ด - -	- - ร - -

มๆมๆ - มๆ -	รๆรๆ - รๆ -	ดๆดๆ - ดๆ -	ท ท - ท	ล ล - ล -	ซ ซ - ซ -	ฟ ฟ - ฟ	ม ม - ม -
- - ม - -	- - ร - -	- - ด - -	- - ทฺ - ทฺ	- - ลฺ - ลฺ	- - ซฺ - -	- - ฟฺ - ฟฺ	- - มฺ - มฺ

6. ท่าตะเคียว คู่ 8 ขึ้นลงตามจังหวะ

ม ร - ร -	ฟ ม - ม -	ซ ฟ - ฟ -	ล ซ - ซ -	ท ล - ล -	ดๆ ท - ท -	รๆดๆ - ดๆ -	มๆรๆ - รๆ -
- - รฺ – รฺ	- - มฺ - มฺ	- - ฟฺ – ฟฺ	- - ซฺ - -	- - ลฺ - ลฺ	- - ทฺ - ทฺ	- - ด - -	- - ร - -

มๆมๆ - มๆ -	มๆรๆ - รๆ -	รๆดๆ - ดๆ -	ดๆ ท - ท	ท ล - ล -	ล ซ - ซ -	ซ ฟ - ฟ -	ฟ ม - ม -
- - ม - -	- - ร - -	- - ด - -	- - ทฺ - ทฺ	- - ลฺ - ลฺ	- - ซฺ - -	- - ฟฺ - ฟฺ	- - มฺ - มฺ

7. สะบัด ขึ้นลงตามจังหวะ

ร ด - ด -	ม ร - ร -	ฟ ม - ม -	ซ ฟ - ฟ -	ล ซ - ซ -	ท ล - ล -	ด ท - ท -	รด - ด -
- - ท – ร	- - ด - ม	- - ร – ฟ	- - ม - ซ	- - ฟ - ล	- - ซ - ท	- - ล - ด	- - ท - ร

มรด - รด -	มด - รด -	ดท - รด -	ดท - ท -	ล - ท -	ล - ซ -	ฟ - ซ -	ฟ - ม -
- - ด – ม	- ร - ด	- ร – ด	- ท - ล	- ท - ล	- ซ - ฟ	- ซ - ฟ	- ม - ร

8. ท่าไล่ขวา 1 ซ้าย 2 ขึ้นลงตามจังหวะ

- - มฟ	- - ฟซ	- - ซล	- - ลท	- - ท ด	- - ด ร	- - ร ม	- - ม ฟ
- ร - -	- ม - -	- ฟ - -	- ซ - -	- ล - -	- ท - -	- ด - -	- ร - -

- - ฟ ซ	- - ซ ล	- - ล ท	- - ท ด	- - ดร	- - รม	- - ดร	- - ท ด
- ม - -	- ฟ - -	- ซ - -	- ล - -	- ท - -	- ด - -	- ท - -	- ล - -

- - ล ท	- - ซ ล	- - ฟ ซ	- - ม ฟ	- - ร ม	- - ด ร	- - ท ด	- - ลท
- ซ - -	- ฟ - -	- ม - -	- ร - -	- ด - -	- ท - -	- ล - -	- ซ - -

- - ซล	- - ฟซ
- ฟ - -	- ม - -

9. ท่าไล่ขวา 2 ซ้าย 1 ขึ้นลงตามจังหวะ

- ฟ - -	- ซ - -	- ล - -	- ท - -	- ด - -	- ร - -	- ม - -	- ฟ - -
- - มร	- - ฟม	- - ซฟ	- - ลซ	- - ทล	- - ด ท	- - ร ด	- - ม ร

9. ท่าไล่ขวา 2 ซ้าย 1 ขึ้นลงตามจังหวะ (ต่อ)

- ซ - -	- ล - -	- ท - -	- ดำ - -	- รำ - -	- มำ - -	- รำ - -	ดำ - -
- - ฟ ม	- - ซ ฟ	- - ล ซ	- - ท ล	- - ดำ ท	- - รำดำ	- - ดำ ท	- - ท ล

- ท - -	- ล - -	- ซ - -	- ฟ - -	- ม - -	- ร - -	- ด - -	- ทฺ - -
- - ล ซ	- - ซ ฟ	- - ฟ ม	- - ม ร	- - ร ด	- - ด ท	- - ทฺลฺ	- - ลฺซฺ

- ลฺ - -	- ซฺ - -
- - ซฺฟฺ	- - ฟฺมฺ

10. ท่าไล่ คู่ 8 พร้อมกัน 2 มือ ขึ้นลงตามจังหวะ

- ร – ม	- ฟ - ซ	- ล – ท	- ดำ - รำ	- มำ - รำ	- ดำ - ท	- ล -ซ	- ฟ - ม
- รฺ – มฺ	- ฟฺ - ซฺ	- ลฺ – ทฺ	- ด - ร	- ม - ร	- ด - ท	- ลฺ - ซฺ	- ฟฺ - มฺ

11. ท่ากรอ ขึ้นลงตามจังหวะ

- - - ร	- - - ม	- - - ฟ	- - - ซ	- - - ล	- - - ท	- - - ดำ	- - - รำ
- - - รฺ	- - - มฺ	- - - ฟฺ	- - - ซฺ	- - - ลฺ	- - - ทฺ	- - - ด	- - - ร

- - - มำ	- - - รำ	- - - ดำ	- - - ท	- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ม
- - - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ทฺ	- - - ลฺ	- - - ซฺ	- - - ฟฺ	- - - มฺ

สิ่งที่พึงปฏิบัติขณะฝึกซ้อมและการบรรเลงฆ้องวงใหญ่

1. ต้องมีสมาธิในการฝึกซ้อมและการบรรเลงเสมอ
2. การฝึกทุกขั้นตอนต้องตีจากแนวช้า ๆ ไปหาเร็ว
3. ขณะฝึกต้องคอยควบคุมจังหวะให้สม่ำเสมอ
4. ฝึกตีประคบเสียงมือฆ้องซ้ายขวาให้เกิดความชำนาญ ก็จะทำให้เสียงที่ตีออกมาเกิดความไพเราะ นุ่มนวล ชัดเจนทุกเสียง

สิ่งที่พึงปฏิบัติขณะฝึกซ้อมและการบรรเลงฆ้องวงใหญ่ (ต่อ)

5. ฝึกตีแบบฝึกซ้ำมาก ๆ เพื่อให้เกิดความแม่นยำในทุกด้าน คือ แม่นมือ แม่นเสียง แม่นทำนองและแม่นจังหวะ

6. ฝึกตีให้เกิดความเคยชินต่อการเมื่อยล้าที่กำลังแขนและข้อมือ เพื่อให้เกิดความคล่องตัว

ภาพที่ 1 ครูสุรินทร์ สงค์ทองขณะซ้อมดนตรี
(บัณฑิต กลิ่นสุคนธ์, ผู้ถ่ายภาพ, 2563)

การทดลองการใช้แบบฝึกฆ้องวงใหญ่ทั้ง 11 ท่าของครูสุรินทร์ สงค์ทอง

กลุ่มประชากรและกลุ่มเป้าหมาย กำหนดกลุ่มประชากรสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ได้ กำหนดกลุ่มเป้าหมาย คือ นักศึกษาภาควิชาดุริยางคศิลป์ศึกษา คณะศิลปศึกษา ปีการศึกษา 2563 จำนวน 6 คน โดยแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่มกลุ่มละ 3 คน คือ กลุ่มที่ 1 กลุ่มประชากรที่มีพื้นฐานการปฏิบัติน้อย กลุ่มที่ 1 กลุ่มประชากรที่มีพื้นฐานการปฏิบัติมาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือชุดฝึกทักษะตี ฆ้องวงใหญ่ของครูสุรินทร์ สงค์ทองจำนวน 11 ท่า

2. ให้กลุ่มเป้าหมายใช้ชุดฝึกทักษะตีฆ้องวงใหญ่ของครูสุรินทร์ สงค์ทอง ทั้ง 11 ขั้น

3. ผู้ศึกษาค้นคว้าใช้ชุดฝึกทักษะการตีฆ้องวงใหญ่ ทั้ง 11 ท่า สังเกตและรวบรวมคะแนนไว้ในตารางหลัง ใช้ชุดฝึกทักษะ ซึ่งผู้ศึกษาค้นคว้าเป็นผู้ดำเนินการทดสอบเอง ใช้เวลาทดสอบ 30 นาที

4. ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

มากที่สุด	ให้	5 คะแนน
มาก	ให้	4 คะแนน
ปานกลาง	ให้	3 คะแนน
น้อย	ให้	2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

โดยกำหนดให้ผลคะแนนรวมที่ต่ำกว่า 5 คะแนน จัดอยู่ในระดับปานกลาง และตั้งแต่ 5 คะแนนขึ้นไปจัดอยู่ในระดับ ดี

การเก็บข้อมูลการตีฆ้องวงใหญ่ ใช้ชุดฝึกทักษะการตี ฆ้องวงใหญ่ทั้ง 11 ท่า โดยฝึกจำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1 ก่อนการปฏิบัติเพลงเดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงเดี่ยวม้ารำ และ ครั้งที่ 2 ก่อนการปฏิบัติเพลงเดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงเดี่ยวม้ารำ

กลุ่มที่ 1 (กลุ่มประชากรที่มีพื้นฐานการปฏิบัติน้อย จำนวน 3 คน)			
ครั้งที่	ความแม่นยำ 5 คะแนน	ความไพเราะ 5 คะแนน	รวมคะแนน
1	3	2	5
2	4	4	8

กลุ่มที่ 2 (กลุ่มประชากรที่มีพื้นฐานการปฏิบัติมาก จำนวน 3 คน)			
ครั้งที่	ความแม่นยำ 5 คะแนน	ความไพเราะ 5 คะแนน	รวมคะแนน
1	3	2	5
2	4	4	8

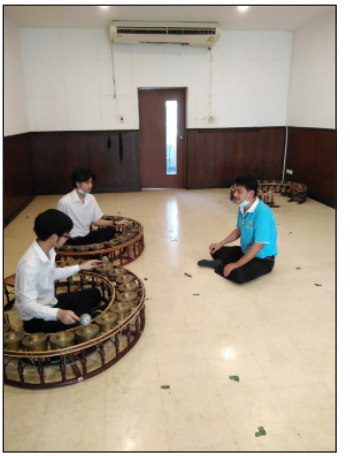

ภาพที่ 2 นักศึกษาบรรเลงชุดฝึกทักษะการตี ฆ้องวงใหญ่ทั้ง 11 ท่า
(บัณฑิต กลิ่นสุคนธ์, ผู้ถ่ายภาพ, 2563)

2. สร้างสรรค์เป็นทำนองเดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงม้ารำ 3 ชั้น

ผู้วิจัยได้นำแบบฝึกฆ้องวงใหญ่ 11 ท่าของครูสุรินทร์ สงค์ทอง และทำนองหลักของเพลงม้ารำ 3 ชั้น พบว่าเพลงม้ารำ 3 ชั้น เป็นเพลงท่อนเดียวและมีเที่ยวกลับ จำนวนของประโยคเพลงท่อนที่ 1 และทางเปลี่ยนมีจำนวนประโยคเพลงของเพลง 14 ประโยคเพลง โดยแต่ละประโยคเพลงมีลักษณะทำนองเท่ากัน คือ จำนวน 8 ห้อง ซึ่งทางเปลี่ยนมีจำนวนประโยคเพลงเท่ากับทำนองท่อนที่ 1 ของประโยคเพลง ลักษณะการดำเนินทำนองโดยภาพรวม มีการบรรเลงในลักษณะใช้มือตีสลับซ้าย การตีเก็บแบบ แบ่งมือ การตีกระแทกเสียง และสอดแทรกการตีแบบคู่ 2, 4, 5 และ 8 เพื่อให้ทำนองในแต่ละประโยคเพลง มีความกลมกลืนกันในท่อนนั้น ๆ มีการเรียงร้อยสำนวนของทำนองอย่างลงตัว ทำนองมีการเคลื่อนขยับขึ้นลงของเสียงอย่างแยบยล และเริ่มมีการบรรเลงที่ถี่ขึ้นกว่าท่อนที่ผ่านมา จึงทำให้ลักษณะทำนองในท่อนนี้เปรียบเสมือนเป็นตัวเชื่อมไปยังประโยคเพลงต่อไป มาสร้างสรรค์เป็นทำนองเดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงม้ารำ 3 ชั้น โดยยึดตามแนวทางหลักและวิธีการประพันธ์เพลงไทยของอาจารย์สิริชัยชาญ ฟักจำรูญ (2546, น.194-204) ทฤษฎีการสร้างสรรค์ศิลป์ ณรงค์ชัย ปิฎกรัชต์ (2562, น.239-242) รวมถึงแนวคิดการสร้างสรรค์ประพันธ์บทเพลง ของอาจารย์ฐิระพล น้อยนิตย์ และคณะ (2556, บทคัดย่อ) และใช้ประสบการณ์ด้านดนตรีไทยเป็นหลักในการวิเคราะห์กลั่นกรองรวมถึงกำหนดองค์ประกอบของเนื้อหาสาระในการสร้างสรรค์เพลงเดี่ยว ลำดับขั้นตอนเชื่อมโยงกันระหว่างทำนองหลักของเพลงม้ารำ 3 ชั้น และทำนองของแบบฝึกฆ้องวงใหญ่ของครูสุรินทร์ สงค์ทอง ทั้ง 11 ท่า รวมถึงการรู้ถึงพื้นฐานของผู้บรรเลงที่มีทักษะในการบรรเลงเพลงเดี่ยวไม่เท่ากัน จึงทำให้เนื้อหาสาระของการบรรเลงเพลงเดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงม้ารำ 3 ชั้นที่ร้อยเรียงทำนองจากแบบฝึกฆ้องวงใหญ่ทั้ง 11 ท่า และผู้เรียนได้อย่างมีเป้าหมาย เพราะผู้ประพันธ์มีการจัดการเนื้อหาสาระที่คำนึงถึงโครงสร้างของเนื้อหาและการนำไปใช้มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยง

กันต่อการพัฒนานักศึกษา โดยแบ่งทำนองเพลงเดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงม้ารำ 3 ชั้นไว้ด้วยกัน 2 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบเดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงม้ารำ 3 ชั้น (แบบผู้มีพื้นฐานน้อย) และรูปแบบเดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงม้ารำ 3 ชั้น (แบบผู้มีพื้นฐาน) ซึ่งในบทเพลงทั้ง 2 รูปแบบ ผู้สร้างสรรค์ประพันธ์ทางเดี่ยวฆ้องวงใหญ่ใช้ท่าในแบบฝึกควบคู่เรียงร้อยกับทำนองหลักเพลงม้ารำ 3 ชั้นโดยจะยึดเสียงของลูกตกของวรรคแล้วนำทำนองของแบบฝึกเรียงร้อยเข้าไปตามลีลาของทำนองจึงทำให้เกิดเป็นอัตลักษณ์ของทำนองเดี่ยวม้ารำขึ้นใน 3 ท่า ได้แก่

ท่ากรรเชียง มีวิธีการฝึกหัดเริ่มจากใช้มือขวาตีก่อนและตามด้วยมือซ้ายมีลักษณะการใช้มือเหมือนกัน เพื่อเพิ่มศักยภาพทางกายภาพของผู้ฝึกฆ้องวงใหญ่ให้เกิดการแบ่งช่วงระยะตำแหน่งของมือทั้งสองข้างในลักษณะการตีเรียงเสียงและยังฝึกกล้ามเนื้อ ฝึกความจำของระยะห่างของมือซ้ายและมือขวามีการเรียงร้อยสำนวนของทำนองอย่างลงตัว ซึ่งเสียงในการดำเนินทำนองมีความนุ่มนวล ในการบรรเลงจึงต้องใช้ทักษะความแม่นยำของผู้บรรเลงพอสมควร ปรากฏอยู่ในทำนองเดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงม้ารำ 3 ชั้นแบบพื้นฐานในประโยคที่ 8 ในทำนองเที่ยวเปลี่ยน (เที่ยวกลับ) เป็นต้น

ท่าม้าวิ่ง มีวิธีการฝึกหัดเริ่มจากใช้มือซ้ายตีก่อน1ครั้งและตามด้วยมือขวามีลักษณะการใช้มือตีเรียงเสียงไล่เสียงขึ้นไปทางเสียงสูงจนสุดและโดยเริ่มจากใช้มือขวาตีก่อน 1 ครั้งและตามด้วยมือซ้ายมีลักษณะการใช้มือตีเรียงเสียงไล่เสียงลงไปทางเสียงต่ำจนสุด เพื่อเพิ่มศักยภาพทางกายภาพของผู้ฝึกฆ้องวงใหญ่ให้เกิดการแบ่งการใช้มือในลักษณะการตีเรียงเสียงและยังฝึกกล้ามเนื้อ ฝึกความจำของระยะห่างของปุ่มลูกฆ้องมือซ้ายและมือขวา มีการเรียงร้อยสำนวนของทำนองอย่างอย่างลงตัว ปรากฏอยู่ในทำนองเดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงม้ารำ 3 ชั้นแบบพื้นฐานในประโยคที่ 9 ในทำนองเที่ยวเปลี่ยน (เที่ยวกลับ) เป็นต้น

ท่าตะเคียว ทำนองจะหมดที่มือขวา มีการบรรเลงในลักษณะตีแบบสลับเสียงต่ำและเสียงสูงเสียงเดียวกันมี 4 พยางค์ เพื่อเพิ่มศักยภาพทางกายภาพของผู้ฝึกฆ้องวงใหญ่ให้เกิดการแบ่งช่วงระยะตำแหน่งของมือทั้งสองข้างในลักษณะการตีคู่แปดมือขวาเคลื่อนขึ้นไปเป็นคู่ก้าวและเคลื่อนที่เปลี่ยนมาเป็นคู่แปดด้วยความรวดเร็วเพื่อยังฝึกกล้ามเนื้อ ฝึกความจำของระยะห่างของปุ่มฆ้องมือซ้ายและมือขวา มีการเรียงร้อยสำนวนของทำนองอย่างอย่างลงตัว ปรากฏอยู่ในทำนองเดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงม้ารำ 3 ชั้นแบบพื้นฐานในประโยคที่ 1 ในทำนองท่อนที่ 1 และประโยคที่ 1 ในทำนองเที่ยวเปลี่ยน (เที่ยวกลับ)เป็นต้น

และนอกจาก 3 ทำนองแบบฝึกฆ้องวงใหญ่ที่เป็นลักษณะเด่นของเพลงเดี่ยวฆ้องวงใหญ่ดังที่กล่าวมาข้างต้นนี้แล้วยังปรากฏทำนองของแบบฝึกหัดท่าดีดที่ปรากฏในเพลงเดี่ยวม้ารำมากที่สุด วิธีการบรรเลงท่าดีด คู่ 8 ขึ้นลงตามจังหวะ ลงด้วยมือขวา 2 ที และตามด้วยมือซ้าย 1 ที ตามด้วยมือขวา 1 ที ตามด้วยมือซ้าย 1 ที ทำนองจะหมดที่มือซ้าย มีการบรรเลงในลักษณะตีแบบสลับเสียงต่ำและเสียงสูงเสียงเดียวกันมี 5 พยางค์

เดี่ยว ม้ารำ สามชั้น (แบบผู้มีพื้นฐานน้อย)

- - - รม	- ซ - - ล	- - - ลล	- ด ำ - ร ำ	- - - ลล	- ซ - ฟ	- ม - -	- - - รร
- - ด ฺ -	- ซ ฺ – ล ฺ	- - ล ฺ -	- ด - ร	- - ล ฺ -	- ซ ฺ - ฟ ฺ	- ม ฺ - ร ฺ	- - - -

- - ม -	ร ม ฟ ซ	- - - ล	- - - -	- - ซ -	- - - -	- - ม -	- - - -
- - - ด	- - - -	- - ฟ -	ซ ฟ ม ร	- - - ฟ	ม ร ด ท	- - - ร	ด ท ล ฺ ซ ฺ

ร ม ฟ ซ	- - - -	ร ม ฟ ซ	- - - -	ซ ล ท ด ำ	- - - -	ด ำ ท ล ซ	- - - -
- - - -	ล ฺ ซ ฺ ฟ ฺ ม ฺ	- - - -	ร ฺ ม ฺ ฟ ฺ ซ ฺ	- - - -	ซ ฺ ล ฺ ท ฺ ด	- - - -	ด ท ล ฺ ซ ฺ

มรำ - รำ -	ท - ล -	มร - ร -	ซ - ล -	มรำ - รำ -	ดท – ท -	ทล - ล	ลซ - ซ
- ร - ท	- ล - ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ร - ร	- ท - ท	- ล - ล	- ซ - ซ

มร - ร -	ฟม - ม -	ซฟ - ฟ	ลซ - ซ -	มร - ร -	ลซ - ซ -	ทล - ล -	ดท - ท -
- ร - ร	- ม - ม	- ฟ - ฟ	- ซ - ซ	- ร - ร	- ซ - ซ	- ล - ล	- ท - ท

ทล - ล -	ท - รำ -	มำ - มำ -	มำ - รำ -	- รม - ซ	- ล - ท	- รำ - ท	- ล - ซ
- ซ - ท	- ร - ม	- ซ - ม	- ร - ท	ด - ซ -	ล - ท -	ร - ท -	ล - ซ -

- ซล - รำ	- ดำ - ล	- ดำ - ล	- ซ - ฟ	- รม - ล	- ซ - ฟ	- ซ - ฟ	- ม - ร
ฟ - ร -	ด - ล -	ด - ล -	ซ - ฟ	ด - ล -	ซ - ฟ -	ซ - ฟ -	ม - ร -

ฟม - ม -	มร - ร -	รด - ด -	ดท - ท -	ท - ซ ล	ท - ล ท	ด - ท ด	ร - ด ร
- ม - ม	- ร - ร	- ซ - ซ	- ฟ - ฟ	- ฟ - -	- ซ - -	- ล - -	- ท - -

รม - ร -	ม - ร -	ซ - ล -	ซ - ม -	- - - ม	- ร - -	ล - ซ ล	ซ ฟ ม ร
- ด - ม	- ร - ซ	- ล - ซ	- ม - ร	- ม - -	ล - - -	ล - ซ ล	ซ ฟ ม ร

- - ซ ซ	- - ซ ม	- - ม ล	- - ซ ซ	- - ซ ซ	- - ซ ซ	- - ซ ซ	- - ล ล
- - - ม	- - - ร	- - - ซ	- - - ม	- - - ล	- - - ม	- - - ฟ	- - - ซ

- - รำ รำ	- - รำ ดำ	- - ดำ รำ	- - - -	- รำ ดำ -	รำ ดำ - -	ดำ ล - -	ล ซ - -
- - - ดำ	- - - ท	- - - -	ดำ ท ล ซ	ร - - ล	- - ล ซ	- - ซ ฟ	- - ฟ ม

- ซล - ดำ	- รำ - มำ	- ดำ - -	- - - -	มำ รำ - มำ	- - - -	รำ ดำ - รำ	- - - -
ฟ - ด -	ร - ม -	ด - ล ซ	ฟ ม ร ด	- - ดำ -	รำ ดำ ท ล	- - ท -	ดำ ท ล ซ

- ดำ - -	มร - ร	ซ ล - -	- - - -	รด - - -	ฟ - ด -	ล - ด -	รด - - -
ด - ล ซ	- ด ฟ	- - ซ ฟ	ม ร ด ล	- ล ซ ฟ	- ซล - ล	- ดร - ล	- ล ซ ฟ

รด - ด -	มร - ร -	ฟม - ม -	ซฟ - ฟ -	ลช - ช -	ชฟ - ฟ -	ฟม - ม -	มร - ร -
- ซ - ซ	- ล - ล	- ท - ท	- ด - ด	- ร - ร	- ด - ด	- ท - ท	- ล - ล

ท่อนที่ 1 (เที่ยวที่ 2)

ร ร ร -	รรร-	ร ร ร -	ร ร ร -	ชชช-	ชชช-	ร ร ร -	ร ร ร -
- - - ม	- - - ซ	- - - ม	- - - ร	- - - ล	- - - ด	- - - ม	- - -ร

ม ม ม -	ช ช ช -	ด ด ด -	ร ร ร -	ร ร ร -	ร ร ร -	ช ช ช -	ช ช ช -
- - - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ร	- - - ม	- - - ม	- - - ล	- - - ซ

ท ท ท -	ร ร ร -	ม ม ม -	ช ช ช -	ช ล ท -	ท ท ท -	ท ล ช -	ช ช ช -
- - - ม	- - - ร	- - - ล	- - - ซ	- - - รำ	- - - ท	- - - ม	- - - ซ

ฟ ม ร -	ร ร ร -	ร ร ร -	ร ร ร -	ร ร ร -	ร ร ร -	ร ร ร -	ร ร ร -
- - - ซ	- - - ช	- - - ท	- - - ท	- - - รำ	- - - ดำ	- - - ท	- - - ล

ม - ม -	ม - ม -	ม - ม -	ช ช ช -	ล - ล -	ล - ล -	ล - ล -	ท ท ท -
- ร - ช	- ร - ช	- ร - ซ	- - - ช	- ช - ท	- ช - ท	- ช - ท	- - - ท

รำ รำ รำ -	รำ รำ รำ -	ท ท ท -	ท ท ท -	ล ล ล -	ล ล ล -	ช ช ช -	ช ช ช -
- - - มำ	- - - ร	- - - รำ	- - - ท	- - - ท	- - - ล	- - - ล	- - - ซ

ท่อนที่ 1 (เที่ยวที่ 2) (ต่อ)

ล ล ล -	ล ล ล -	ฟ ฟ ฟ -	ฟ ฟ ฟ -	ฟ ฟ ฟ -	ฟ ฟ ฟ -	ร ร ร -	ร ร ร -
- - - ดำ	- - - ลฺ	- - - ซ	- - - ฟฺ	- - - ซ	- - - ฟฺ	- - - ม	- - - รฺ

ซ ล ซ -	ซ ล ซ -	ซ ล ซ -	ซ ล ซ -	ซ ล ซ -	ซ ล ซ -	ซ ล ซ -	ซ ล ซ -
- - - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ทฺ	- - - ลฺ	- - - ทฺ	- - - ด	- - - ร

ซ ล ซ -	ซ ล ซ -	ร ม ร -	ร ม ร -	ล ซ - ล	- - - ร	- - - ฟ	- - - ร
- - - ด	- - - ซฺ	- - - ซ	- - - รฺ	- - ฟ -	ซ ฟ ม -	ฟ ม ร -	ม ร ด -

- - - ม	- - - ด	- - - ลฺ	ทฺ ด ร ม	ร ม - -	ล ซ - -	- - ร ม	ร ม - -
ทฺ ลฺ ซฺ -	ร ด ท -	ทฺ ลฺ ซฺ -	- - - -	- - ฟ ซ	- - ฟ ม	ร ด - -	- - ฟฺ ซฺ

ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ม ม ม -	ม ม ม -	ม ม ม -	ม ม ม -
- - - ม	- - - ดำ	- - - ม	- - - ซฺ	- - - ร	- - - ซ	- - - ร	- - - มฺ

ทฺ ลฺ ซฺ -	ซฺ ซฺ ซฺ -	ซฺ ซฺ ซฺ -	ซฺ - ซฺ -	ซฺ ซฺ ซฺ -	ซฺ ซฺ ซฺ -	ซฺ ซฺ ซฺ -	ซฺ ซฺ ซฺ -
- - - รฺ	- - - ด	- - - ม	- ร - ด	- - - รฺ	- - - ด	- - - ฟ	- - - ซ

ร ร ร -	ฟ ฟ ฟ -	ฟ ซ ล -	ล ล ล -	ดำ ล ซ -	ซ ซ ซ -	ล ซ ฟ -	ฟ ฟ ฟ -
- - - ซ	- - - ฟฺ	- - - ดำ	- - - ลฺ	- - - ฟ	- - - ซฺ	- - - ร	- - - ฟฺ

- ร - -	- ด - ร	ม ร - ร	ม ซ - -	- ล - ซ	ล ซ - ฟ	ซ ฟ - ม	ฟ ม - ร
- ด - ซฺ	- ทฺ - -	- - ด -	- ฟ - ฟ	- ซ - -	- ฟ - -	- ม - -	- ร - -

เที่ยวกลับ (เที่ยวที่ 1)

มำ รำ - รำ -	มำ - รำ -	ดำ – รำ -	ดำ – ท -	ล ซ - ซ -	ลำ - ซ -	ฟ - ซำ -	ฟ - มำ -
- ดำ – ม	- ร - ด	- ร - ด	- ท - ล	- ฟ - ล	- ซ – ฟ	- ซ - ฟ	- ม - ร

ร ม ฟ ซ	- - - -	ซ ฟ ม ร	- - - -	ซ ล ท ดำ	- - - -	ดำ ท ล ซ	- - - -
- - - -	ร ม ฟ ซ	- - - -	ซ ฟ ม ร	- - - -	ซ ล ท ด	- - - -	ด ท ล ซ

ลซ - ซ -	ลซ - ซ -	มร ร -	ม - ฟ -	มร ร -	ซ - ล -	ท - รำ -	ท - ล -
- ซ - ซ	- ซ - ซ	- ร - ม	- ฟ - ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ร – ท	- ล - ซ

ฟม - ม -	ซฟ - ฟ -	ลซ - ซ -	ทล - ล -	ทล - ล -	ท - รำ -	ท - รำ -	ท - ล -
- ร - ฟ	- ม - ซ	- ฟ - ล	- ซ - ท	- ซ - ท	- ร - ท	- ร – ท	- ล - ซ

ซ ล ท -	รำ รำ รำ -	ดำ ท ล -	ซ ซ ซ -	ล ท ฟ -	ซ ซ ซ -	ซ ฟ ม -	ร ร ร -
- - - ร	- - - ร	- - - ซ	- - - ซ	- - - ซ	- - - ซ	- - - ร	- - - ร

ซ ล ซ -	ซ ล ซ -	ซ ล ซ -	ซ ล ซ -	ซ ล ซ -	ซ ล ซ -	ซ ล ซ -	ซ ล ซ -
- - - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ท	- - - ล	- - ท	- - - ด	- - - ร

ซ ล ท ดำ	- - - -	ล ท ดำ รำ	- - - -	รำดำ - - ล	- ซ - ล	- ซ - ฟ	- ม - ร
- - - -	ซ ล ท ด	- - - -	ล ท ด ร	- ล ซ -	ฟ - ฟ -	ฟ - ม -	ร - ด -

ร ม ร -	ร ร ร -	ม ฟ ม -	ม ม ม -	ฟ ซ ฟ -	ฟ ฟ ฟ -	ซ ล ซ -	ซ ซ ซ -
- - - ซ	- - - ร	- - - ล	- - - ม	- - - ท	- - - ฟ	- - - ด	- - - ซ

เที่ยวกลับ (เที่ยวที่ 1) (ต่อ)

ดำ รำ ดำ -	ดำ ดำ ดำ -	- รำ - -	รำ ดำ - -	- รำ - -	รำ ดำ - -	รด - - -	ล ซ - -
- - - ด	- - - ล	- - ดำ ล	- - ล ซ	- - ดำ ล	- - ล ซ	- ล ซ ฟ	- - ฟ ม

ซ ล ซ -	ซ ล ซ -	ซ ล ซ -	ซ ล ซ -	ซ ล ซ -	ซ ล ซ -	- - รำ -	ดำ - ล -
- - - ซฺ	- - - ด	- - - ซฺ	- - - ด	- - - ซฺ	- - - ด	- ร - ด	- ลฺ - ซฺ

ดำ รำ ดำ -	ดำ ดำ ดำ -	ดำ รำ ดำ -	ดำ ดำ ดำ -	- มำ - -	มำ รำ - -	ร ด - -	รด - - -
- - - ด	- - - ล	- - - ด	- - - ล	- - รำ ดำ	- - ดำ ล	- - ล ซ	- ล ซ ฟ

- - - - -	ด ร ม ฟ	- - - ล	- ซ - ฟฺ	- ฟ - ซล	รด - -	ซ ล - -	ซ ฟ - -
ม ร ด ซ	- - - -	ม ร ด -	ร - ด -	ด - ฟ -	- ล ซ ฟ	- - ซ ฟฺ	- - ม ร

เที่ยวกลับ (เที่ยวที่ 2)

รำ รำ รำ -	รำ รำ รำ -	ล ล ล -	ล ล ล -	ล ล ล -	ล ล ล -	ร ร ร -	ร ร ร -
- - - มำ	- - - ร	- - - ท	- - - ลฺ	- - - ท	- - - ลฺ	- - - ม	- - - รฺ

ร ร ร -	ร ร ร -	ร ร ร -	ร ร ร -	ร ร ร -	ร ร ร -	- ซ - -	- - - ซ
- - - ม	- - - ซฺ	- - - ม	- - - รฺ	- - - ม	- - - ซฺ	- - - ซฺ	- - - ซฺ

ทฺ ท ทฺ -	ทฺ ทฺ ทฺ -	ทฺ ทฺ ทฺ -	ทฺ ทฺ ทฺ -	ทฺ ทฺ ทฺ -	ทฺ ทฺ ทฺ -	ทฺ ทฺ ทฺ -	ทฺ ทฺ ทฺ -
- - - ร	- - - ซฺ	- - - ร	- - - ซฺ	- - - ร	- - - ซฺ	- - - ร	- - - ซฺ

เที่ยวกลับ (เที่ยวที่ 2) (ต่อ)

ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ท ท ท -	ท ท ท -	ล ล ล -	ล ล ล -	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -
- - - ล	- - - ซ	- - - ร	- - - ท	- - - ท	- - - ล	- - - ล	- - - ซ

ท ท ท -	ท ท ท -	ท ท ท -	ท ท ท -	ท ท ท -	ท ท ท -	ท ท ท -	ท ท ท -
- - - ร	- - - ซ	- - - ร	- - - ซ	- - - ร	- - - ซ	- - - ร	- - - ซ

ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ท ท ท -	ท ท ท -	ล ล ล -	ล ล ล -	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -
- - - ล	- - - ซ	- - - ร	- - - ท	- - - ท	- - - ล	- - - ล	- - - ซ

ซ ล ท -	ร ร ร -	ท ล ซ -	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ร ร ร -	ร ร ร -
- - - ม	- - - ร	- - - ม	- - - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ม	- - - ร

ด ท ล ซ	- - - -	ซ ฟ ม ร	- - - -	ซ ฟ ม ร	- - - -	ซ ฟ ม ร	- - - -
- - - -	ด ท ล ซ	- - - -	ซ ฟ ม ร	- - - -	ซ ฟ ม ร	- - - -	ซ ฟ ม ร

ม ฟ ซ ล	ท ด ร ม	ฟ ซ ล ท	ด ร ม ร	ม - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ร ด ท	ล ซ ฟ ม	ร ด ท ล	ซ ฟ ม ร

ท - ล ท	ด – ท ด	ร - ด ร	ม - ร ม	ฟ - ด ร	ม - ร ม	ฟ - ม ฟ	ซ - ฟ ซ
- ซ - -	- ล - -	- ท - -	- ด - -	- ท - -	- ด - -	- ร - -	- ม - -

ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ร ร ร -	ร ร ร -
- - - ล	- - - ด	- - - ล	- - - ซ	- - - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ร

เที่ยวกลับ (เที่ยวที่ 2) (ต่อ)

ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ร ร ร -	ร ร ร -	ท ท ท -	ร ร ร -	ม ม ม -	ซ ซ ซ -
- - - ล	- - - ซ	- - - ม	- - - ร	- - - ม	- - - ม	- - - ล	- - - ซ

ด ด ด -	ด ด ด -	ด ด ด -	ด ด ด -	ด ล ซ -	ซ ซ ซ -	ล ซ ฟ -	ฟ ฟ ฟ -
- - - ร	- - - ล	- - - ร	- - - ล	- - - ฟ	- - - ซ	- - - ร	- - - ฟ

ล ล ล -	ล ล ล -	ฟ ฟ ฟ -	ฟ ฟ ฟ -	ฟ ฟ ฟ -	ฟ ฟ ฟ -	ฟ - ซ -	ฟ - ม -
- - - ด	- - - ล	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ซ	- - - ฟ	- ซ - ฟ	- ม - ร

- - - รม	- ซ - -ล	- - - ลล	- ด - ร	- - - ลล	- ซ - ฟ	- ม - -	- - - ร
- - ด -	- ซ - ล	- - ล -	- ด - ร	- - ล -	- ซ - ฟ	- ม - ร	- - ร -

เดี่ยว ม้ารำ สามชั้น (แบบผู้มีพื้นฐาน)

ท่อนที่ 1 (เที่ยวที่ 1)

- - - รม	- ซล ซ -	- ซ - -	ม - - ร	- ร - -	- ลซ - -	- - - -	ล ท ด ร
- - ด -	ม - - ร	- ด - -	- ร ด - ล	- ซ - -	ท - - ร	- ซ - ซ	- - - -

มร - ร -	ม - ร -	ซ - ล -	ซ - ม -	ฟม - ม -	ทล - ล -	ท – ร-	ท - ล -
- ด - ม	- ร - ซ	-ล - ซ	- ม - ร	- ร - ซ	- ซ - ท	- ร- ท	- ล - ซ

มร - ร -	ม - ฟ	มร - ร -	ม - ฟ -	ทล - ล -	ท - ร	ทล - ล -	ท - ล -
- ร - ม	- ฟ - ม	- ร – ม	- ฟ - ซ	- ล - ท	- ร - ท	- ล - ท	- ล - ซ

ลช - - -	มร - - -	- - - ช	- ฺฦ ร -	- ช ล ช	- - - -	- ร ม ร	- - - -
- ม ร ท	- ท ล ช	ฟ ม ร -	ช - - ท	ช - - -	ฟ ม ร ท	ร - - -	ด ท ล ช

ช ล ท -	ร ม ร -	ท ร ม -	ช ล ช -	ฟ ม ร -	ร ม ฟ ช	- - - ม	ฟ ช ล ท
- - - ร	- - - ร	- - - ช	- - - ช	- - - ล	- - - -	ฟ ม ร -	- - - -

ทล - ล -	ท - ร -	ม - ม -	ม - ร -	ทล - ล-	ม - ร -	ท - ร -	ท - ล -
- ช - ท	- ร - ม	- ช - ม	- ร - ท	- ช - ม	- ร - ท	- ร - ท	- ล - ช

- ชล - ร	- ด - ล	- ด - ล	- ช - ฟ	- ฟ - ชล	- ช - ฟ	- ช - ฟ	- ม - ร
ฟ - ร -	ด - ล -	ด - ล -	ช - ฟ	ด - ฟ -	ร - ด -	ร - ด -	ท - ล -

- ล - ม	ล ช - -	- รม ช -	ช ม - -	มร - - -	ล ท - -	ทล - ล ท	ด - ร -
ล - ช -	- - ม ร	ด - - ร	ด รด - ท	- ท ล ช	- - ช ร	- ช - -	- ร - -

- ด - รม	ฟ - ช -	- ช - ลท	ด - ร -	ลช - ช -	ทล - ล -	ดท - ท -	รด - ด -
ช - ด -	- ช - -	ร - ช -	- ร - -	- ฟ - ล	- ช - ท	- ล - ด	- ท - ร

ร - ร -	ร - ร -	ร - ร -	ร - ร -	ร - ร -	ร - ร -	ร - ร -	ร - ร -
- ช - ม	- ร - ด	- ช - ด	- ร - ม	- ร - ด	- ร - ม	- ร - ม	- ฟ - ช

- ร- ร -	- ร- ร- -	- ล- ล- -	- ล- ล- -	- ร - -	ร ด - -	รด - - -	ล ช- -
- ท - ด	- ท - ด	- ฟ - ช	- ฟ - ช	ร - ด ล	- - ล ช	- ล ช ฟ	- - ฟ ม

ทล - ล -	มร - ร -	ม - ม-	ม - ร -	ม ร - -	- - - -	ร ด - ด -	- - - -
- ช - ด	- ด - ม	- ช - ม	- ร - ด	- ร - ร	ม ร ด ล	- ด - ด	ร ด ล ช

มร - ร	ฟ - ซ-	มร - ร	ฟ - ซ-	รำ - ดำ -	ทล - ล -	ลช - ช -	ชฟ - ฟ -
- ด - ฟ	- ช - ฟ	- ด - ฟ	- ช - ล	- ด - ด	- ล - ล	- ช - ช	- ฟ - ฟ

รด - ด -	มร - ร -	ฟม - ม -	ชฟ - ฟ -	ลช - ช -	ชฟ - ฟ -	ฟม - ม -	มร - ร -
- ช - ช	- ล - ล	- ท - ท	- ด - ด	- ร - ร	- ด - ด	- ท - ท	- ล - ล

ท่อนที่ 1 (เที่ยวที่ 2)

ร ร ร -	ชชช-	ชชช-	ชชช-	ชชช-	ชชช-	ชชช-	ชชช-
- - - ร	- - - ร	- - - ร	- - - ร	- - - ช	- - - ฟ	- - - ม	- - - ร

ช ช ช -	ช ช ช -	ร ร ร -	ร ร ร -	ฟม - ม -	ฟม - ม -	ชฟ - ฟ -	ชฟ - ฟ -
- - - ล	- - - ด	- - - ม	- - - ร	- ม - ร	- ร - ฟ	- ฟ - ม	- ม - ช

ท ท ท -	ร ร ร -	ม ม ม -	ช ช ช -	ช ล ท -	ท ท ท -	ท ล ช -	ช ช ช -
- - - ม	- - - ร	- - - ล	- - - ช	- - - รำ	- - - ท	- - - ม	- - - ช

ฟ ม ร -	ร ร ร -	ร ร ร -	ร ร ร -	ร ร ร -	ร ร ร -	ร ร ร -	ร ร ร -
- - - ช	- - - ช	- - - ท	- - - ท	- - - รำ	- - - ดำ	- - - ท	- - - ล

ม - ม -	ม - ม -	ม - ม -	ช ช ช -	ล - ล -	ล - ล -	ล - ล -	ท ท ท -
- ร - ช	- ร - ช	- ร - ช	- - - ช	- ช - ท	- ช - ท	- ช - ท	- - - ท

รำ รำ รำ -	รำ รำ รำ -	ท ท ท -	ท ท ท -	ล ล ล -	ล ล ล -	ช ช ช -	ช ช ช -
- - - มำ	- - - ล	- - - รำ	- - - ช	- - - ท	- - - ม	- - - ล	- - - ช

ล ล ล -	ล ล ล -	ล ซ ฟ -	ฟ ฟ ฟ -	ฟ ฟ ฟ -	ฟ ฟ ฟ -	ล ซ ฟ -	ร ร ร -
- - - ดำ	- - - ลฺ	- - - ร	- - - ฟฺ	- - - ซ	- - - ฟฺ	- - - ด	- - - รฺ

ซ ล ซ -	ซ ล ซ -	ซ ล ซ -	ซ ล ซ -	ซ ล ซ -	ซ ล ซ -	ซ ล ซ -	ซ ล ซ -
- - - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ทฺ	- - - ลฺ	- - - ทฺ	- - - ด	- - - ร

ซ ล ซ -	ซ ซ ซ -	ร ม ร -	ร ร ร -	ล ซ - ล	- - ซ -	- ฟ - -	ม - - ร
- - - ซฺ	- - - ซ	- - - รฺ	- - - ร	- - ฟ -	ซ ฟ - ฟ	ม - ม ร	- ร ด -

- - - ม	- - ร -	- ด - -	ทฺ - - ม	ร ม - -	ล ซ - -	- - ร ม	ฟ ซ ล -
ทฺ ลฺ ซฺ -	ร ด - ด	ทฺ - ทฺ ลฺ	- ลฺ ซฺ -	- - ฟ ซ	- - ฟ ม	ร ด - -	- - - ซฺ

ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ม ม ม -	ม ม ม -	ม ม ม -	ม ม ม -
- - - ม	- - - ดำ	- - - ม	- - - ซฺ	- - - ร	- - - ซ	- - - รฺ	- - - มฺ

ทฺ ลฺ ซฺ -	ซฺ ซฺ ซฺ -	ซฺ ซฺ ซฺ -	ซฺ - ซฺ -	ซฺ ซฺ ซฺ -	ซฺ ซฺ ซฺ -	ซฺ ซฺ ซฺ -	ซฺ ซฺ ซฺ -
- - - รฺ	- - - ด	- - - ม	- ร - ด	- - - รฺ	- - - ด	- - - ฟ	- - - ซ

ร ร ร -	ฟ ฟ ฟ -	ฟ ซ ล -	ล ล ล -	ดำ ล ซ -	ซ ซ ซ -	ล ซ ฟ -	ฟ ฟ ฟ -
- - - ซ	- - - ฟฺ	- - - ดำ	- - - ลฺ	- - - ฟ	- - - ซฺ	- - - ร	- - - ฟฺ

- ร - -	- ด - ร	ม ร - ร	ม ซ - -	- ล - ซ	ล ซ - ฟ	ซ ฟ - ม	ฟ ม - ร
- ด - ซฺ	- ทฺ - -	- - ด -	- ฟ - ฟ	- ซ - -	- ฟ - -	- ม - -	- ร - -

เที่ยวกลับ (เที่ยวที่ 1)

- - ม -	- - ร -	- - ด -	- - ล -	- - ซ -	- ซ - ล	- - ด -	- ดำ - รำ
- - - ม	- - - ร	- - - ด	- - - ล	- - - ซ	- - - ล	- - - ด	- - - ร

- มำ - -	มำ มำ - มำ	- มำ มำ มำ	- มำ - รำ	ดำ - มำ รำ	- ดำ - ล	- ล - -	- ซ - -
- ซ - -	ม ซ - ม	- ม ล ซ	- ม - ร	ด - ม ร	- ด - ล	- - - ซ	- ด - -

- ม ร -	ม ร ม -	- ม ร -	ม ร ม -	- ม ร -	ม ร ม -	- ม ร -	ม ร ม -
- - - ม	- - - ท	- - - ม	- - - ซ	- - - ม	- - - ท	- - - ม	- - - ซ

- ร - -	- ล - -	ล ท - -	ท ร - -	ร ม - -	ม ฟ - -	ฟ ซ - -	ซ ล - -
- - - ม	- ซ - ซ	- ล - ล	- ท - ท	- ร - ร	- ม - ม	- ฟ - ฟ	- ซ - ซ

- มำ รำ -	มำ รำ มำ -	- มำ รำ -	มำ รำ มำ -	- มำ รำ -	มำ รำ มำ -	- มำ รำ -	มำ รำ มำ -
- - - ม	- - - ท	- - - ม	- - - ซ	- - - ม	- - - ท	- - - ม	- - - ซ

- รำ - -	- ล - -	ล ท - -	ท รำ - -	รำ มำ - -	มำ รำ - -	ล ท - -	ท ล - -
- - - ม	- ซ - ซ	- ล - ล	- ท - ท	- รำ - รำ	- ท - ท	- ล - ล	- ซ - ซ

รำดำ – ดำ -	ร - มำ -	รำดำ – ดำ -	ร - ดำ -	ลซ - ซ -	ล – ซ -	ฟม - ม -	ฟ - ม -
- ท - ร	- ม - ร	- ท - ร	- ด - ซ	- ฟ - ล	- ซ – ฟ	- ร - ฟ	- ม - ร

- - ซ -	- ซ - ล	- - - -	- - - -	ฟม - ม -	ซ - ล -	ทล - ล -	ท – ดำ -
- - - ซ	- - - -	ซ ฟ ม ร	ด ท ล ซ	- ร - ซ	- ล - ท	- ซ - ท	- ด - ร

เที่ยวกลับ (เที่ยวที่ 1) (ต่อ)

ซ ล ท ดำ	- - - -	ล ท ดำ รำ	- - - -	รำดำ - - ล	- ซ - ล	- ซ - ฟ	- ม - ร
- - - -	ซุ ลุ ทุ ด	- - - -	ลุ ทุ ด ร	- ล ซ -	ฟ - ฟ -	ฟ - ม -	ร - ด -

ร ม ร -	ร ร ร -	ม ฟ ม -	ม ม ม -	ฟ ซ ฟ -	ฟ ฟ ฟ -	ซ ล ซ -	ซ ซ ซ -
- - - รุ	- - - ร	- - - มุ	- - - ม	- - - ฟุ	- - - ฟ	- - - ซุ	- - - ซ

ดำ รำ ดำ -	ดำ ดำ ดำ -	ดำ ดำ ดำ -	ท ท ท -	- รำ - -	รำ ดำ - -	รด - - -	ล ซ - -
- - - ด	- - - ท	- - - ล	- - - ซ	- - ดำ ล	- - ล ซ	- ล ซ ฟ	- - ฟ ม

ลซ - ซ -	ลซ - ซ -	ลซ - ซ -	ลซ - ซ -	- - รำ -	ดำ - ล -	- ล - -	- ซ - -
- ซุ - ลุ	- ซุ - ด	- ซุ - ลุ	- ซุ - ด	- ร - ด	- ลุ - ซุ	- - - ซุ	- ด - -

ดำ รำ ดำ -	มำ รำ ดำ -	ดำ รำ ดำ -	มำ รำ ดำ -	- มำ - -	มำ รำ - -	ร ด - -	รด - - -
- - - ด	- - - ล	- - - ด	- - - ล	- - รำ ดำ	- - ดำ ล	- - ล ซ	- ล ซ ฟ

- - - -	ด ร ม ฟ	- - - ล	- ซ - ฟ	- ฟ - ซล	รด - - -	ซ ล - -	ซ ฟ - -
ม ร ด ซุ	- - - -	ม ร ด -	ร - ด -	ด - ฟ -	- ล ซ ฟ	- - ซ ฟุ	- - ม ร

เที่ยวกลับ (เที่ยวที่ 2)

รำ รำ รำ -	รำ รำ รำ -	มำ - - -	รำ - - -	ล ล ล -	ล ล ล -	ล - - -	ซ - - -
- - - มำ	- - - ร	- ม ร ด	- ร ด ล	- - - ดำ	- - - ลุ	- ลุ ซุ ฟุ	- ซุ ฟุ รุ

ร ร ร -	ร ร ร -	ร ร ร -	ร ร ร -	ร ร ร -	ร - ร -	- ซ - -	- - - ซ
- - - ม	- - - ซุ	- - - ม	- - - รุ	- - - ซ	- ม - ซุ	- - - ซุ	- - - ซุ

เที่ยวกลับ (เที่ยวที่ 2) (ต่อ)

- - ทฺ -	ทฺ - ทฺ -	ทฺ - ทฺ -	ทฺ - ทฺ -	- - ทฺ -	ทฺ - ทฺ -	ทฺ - ทฺ -	ทฺ - ทฺ -
- - - ร	- ร - ซฺ	- รฺ - ร	- ร - ซฺ	- - - ร	- ร - ซฺ	- รฺ - ร	- ร - ซฺ

ซฺ ซฺ ซฺ -	ซฺ ซฺ ซฺ -	ทฺ ทฺ ทฺ -	ทฺ ทฺ ทฺ -	ม ม ม -	ม ม ม -	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -
- - - ลฺ	- - - มฺ	- - - ร	- - - ลฺ	- - - ซ	- - - ร	- - - ล	- - - ซฺ

- - ท -	ท - ท -	ท - ท -	ท - ท -	- - ท -	ท - ท -	ท - ท -	ท - ท -
- - - ร ำ	- ร ำ - ซ	- ร ำ - ร ำ	- ร ำ - ซ	- - - ร ำ	- ร ำ - ซ	- ร ำ - ร ำ	- ร ำ - ซ

ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ท ท ท -	ท ท ท -	ล ล ล -	ล ล ล -	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -
- - - ล	- - - ม	- - - ร ำ	- - - ซ	- - - ท	- - - ม	- - - ล	- - - ซฺ

ซ ล ท -	ร ำ ร ำ -	ท ล ซ -	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ร ร ร -	ร ร ร -
- - - มำ	- - - ร	- - - ม	- - - ซฺ	- - - ล	- - - ด	- - - ม	- - - รฺ

ดำ ท ล ซ	- - - -	ซ ฟ ม ร	- - - -	ซ ฟ ม ร	- - - -	ซ ฟ ม ร	- - - -
- - - -	ด ทฺ ลฺ ซฺ	- - - -	ซฺ ฟ มฺ รฺ	- - - -	ซฺ ฟฺ มฺ รฺ	- - - -	ซฺ ฟฺ มฺ รฺ

มฺ ฟฺ ซฺ ลฺ	ทฺ ด ร ม	ฟ ซ ล ท	ดำ ร ำ มำ ร ำ	มำ - - -	- - - -	- - - -	- - - -
- - - -	- - - -	- - - -	- - - -	- ร ำ ดำ ท	ล ซ ฟ ม	ร ด ทฺ ลฺ	ซฺ ฟฺ มฺ รฺ

ทฺ - ลฺ ทฺ	ด – ทฺ ด	ร - ด ร	ม - ร ม	ฟ - ด ร	ม - ร ม	ฟ - ม ฟ	ซ - ฟ ซ
- ซฺ - -	- ลฺ - -	- ทฺ - -	- ด - -	- ท - -	- ด - -	- ร - -	- ม - -

เที่ยวกลับ (เที่ยวที่ 2) (ต่อ)

ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ซ ซ ซ -	ซฟ - ฟ -	ซ - ล -	ซฟ - ฟ -	ซ - ฟ -
- - - ล	- - - ด	- - - ล	- - - ซ	- ฟ - ซ	- ล - ซ	- ฟ - ซ	- ฟ - ม

- ล - -	- ร - -	- ล - -	- ร - -	- ล - -	- ร - -	- ล - -	- ล - -
- ซ - ซ	- ด - ด	- ซ - ซ	- ด - ด	- ซ - ซ	- ด - ด	- ซ - ซ	- ซ - ซ

ดำ รำ มำ -	ล ล ล -	ดำ รำ มำ -	ล ล ล -	ดำ รำ มำ -	ซ ซ ซ -	ดำ รำ มำ -	ฟ ฟ ฟ -
- - - ล	- - - ล	- - - ล	- - - ล	- - - ซ	- - - ซ	- - - ฟ	- - - ฟ

ล ล ล -	ล ล ล -	ล ซ ฟ -	ฟ ฟ ฟ -	- - ฟ -	- ฟ - -	ซ ล ซ ฟ	ม ร - -
- - - ดำ	- - - ล	- - - ร	- - - ฟ	- - - ฟ	- ฟ - -	ซ ล ซ ฟ	ม ร - -

- - - รม	- ซล ซ -	- ซ - -	ม - - ร	- ร - -	ลซ - -	- - ล ท	ด - - ร
- - ด -	ม - - ร	- ด - -	- รด - ล	- ซ - -	ท - - ร	- ซ - -	- ร - ท-

อภิปรายผลการวิจัย

การสร้างสรรค์เดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงม้ารำ 3 ชั้น ตามแบบฝึกฆ้องวงใหญ่ 11 ท่าของครูสุรินทร์ สงค์ทอง ได้แก่ ท่ากรรเชียง ท่าม้าวิ่ง ท่าติ่ง ท่าติง ท่าดีด ท่าตะเคียว ท่าสะบัด ท่าไล่ขวา 1 ซ้าย 2 ท่าไล่ขวา 2 ซ้าย 1 ท่าไล่ และท่ากรอ มีแนวคิดในการประดิษฐ์ทำนองเดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงม้ารำ 3 ชั้น ผู้ประดิษฐ์ใช้ทำนองหลักของเพลงม้ารำ 3 ชั้น เป็นเกณฑ์ในการประดิษฐ์ทำนองเดี่ยว และอ้างอิงแบบฝึกฆ้องวงใหญ่จำนวน 11 ท่าของครูสุรินทร์ สงค์ทอง นำมาใช้เป็นองค์ประกอบสำคัญของการประดิษฐ์ทำนองเดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงม้ารำ 3 ชั้น ส่งผลให้ปรากฏทำนองเดี่ยว

ฆ้องวงใหญ่บางส่วนที่ไม่สัมพันธ์กับลูกตกของทำนองหลัง เนื่องจากผู้ประดิษฐ์มีความตั้งใจรักษาความงดงามของทำนองแบบฝึกฆ้องวงใหญ่ของครูสุรินทร์ สงค์ทอง โดยให้สัมพันธ์กับลูกตกของทำนองหลัก โดยใช้ทำนองหลักของเพลงม้ารำ 3 ชั้น มีโครงสร้างเพลง คือ มี 1 ท่อนและมีเที่ยวเปลี่ยน จำนวนของประโยคเพลงท่อนที่ 1 และทางเปลี่ยนมีจำนวนประโยคเพลงของเพลง 14 ประโยคเพลง โดยแต่ละประโยคเพลงมีลักษณะทำนองเท่ากัน คือ จำนวน 8 ห้อง ซึ่งทางเปลี่ยนมีจำนวนประโยคเพลงเท่ากับทำนองท่อนที่ 1 ของประโยคเพลง ในการสร้างสรรค์บทเพลงแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ รูปแบบเดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงม้ารำ 3 ชั้น (แบบผู้มีพื้นฐานน้อย) และรูปแบบเดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงม้ารำ 3 ชั้น (แบบผู้มีพื้นฐาน) ทั้ง 2 เพลง จะพบท่ากรรเชียง ท่าม้าวิ่ง ท่าตะเคียว และท่าดีดที่จะพบมากที่สุด ซึ่งมีความต่างกันที่การบรรเลง กล่าวคือ สำหรับผู้มีพื้นฐานลีลาการบรรเลงจังหวะ จะมีความกระชับกว่า เป็นต้น ความงดงามของเพลงเดี่ยวฆ้องวงใหญ่ม้ารำ 3 ชั้น คือ การนำความรู้ทางทฤษฎีดนตรีไทยและทักษะทางการปฏิบัติฆ้องวงใหญ่ เข้ามาประสานกันอย่างเหมาะสมและลงตัว การอ้างอิงถึงแบบฝึกฆ้องวงใหญ่ของครูสุรินทร์ สงค์ทอง ในเพลงเดี่ยวฆ้องวงใหญ่ ม้ารำ 3 ชั้น ส่งผลให้ทิศทางการเคลื่อนที่ของโน้ตเป็นแบบไล่บันไดเสียง จากต่ำไปหาสูงและสูงไปหาต่ำ โดยมีลูกตกของทำนองหลังเป็นเกณฑ์ในการประดิษฐ์ทำนองเดี่ยว ซึ่งพบทำนองเดี่ยวที่ประดิษฐ์ขึ้นไม่สัมพันธ์กับลูกตกบางตำแหน่ง เนื่องจากผู้ประดิษฐ์ต้องการให้เห็นลักษณะการไล่บันไดเสียงในแบบฝึกฆ้องวงใหญ่ของครูสุรินทร์ สงค์ทอง

ผู้วิจัยได้ประพันธ์สร้างสรรค์บทเพลงโดยนำประสบการณ์ด้านดนตรีไทยเป็นหลักในการวิเคราะห์รวมถึงกำหนดองค์ประกอบของเนื้อหาสาระในการสร้างสรรค์เพลงเดี่ยว ลำดับขั้นตอนเชื่อมโยงกันระหว่างทำนองหลักของเพลงม้ารำ 3 ชั้น และทำนองของแบบฝึกฆ้องวงใหญ่ของครูสุรินทร์ สงค์ทอง ทั้ง 11 ท่า ซึ่งเบื้องต้นผู้วิจัยได้วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเรียนวิชาปฏิบัติ

ดนตรีไทยของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งนักศึกษาในชั้นเรียนมีพื้นฐานด้านการปฏิบัติแตกต่างกัน ส่งผลให้นักศึกษาเข้าใจบทเรียนและลงมือปฏิบัติได้ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ผู้สอนกำหนด ผู้วิจัยจึงผลิตเครื่องมือที่ใช้ในการสอนสำหรับวิชาปฏิบัติดนตรีไทย เพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนและเป็นไปตามเป้าหมายที่ผู้สอนกำหนดสอดคล้องกับหลักวิพิธลักษณาการสร้างสรรค์ ของณรงค์ชัย ปิฏกรัชต์ (2562, น. 239-242) ที่อธิบายถึงลักษณะการพิจารณาคุณสมบัติผลงานการสร้างสรรค์ศิลป์ 5 ลักษณะ คือ 1. วิถีชน ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และกระบวนการทางวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงสัมพันธ์กับงานสร้างสรรค์ศิลป์ 2. ปัจจัยภายในด้านความเชื่อ ศาสนา ความศรัทธา ความรัก มีผลต่อการสร้างสรรค์ศิลป์ 3. ปัจจัยภายนอกด้านวิถีโลกาภิวัตน์ การแพร่กระจายทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี นวัตกรรม มีผลต่อการสร้างสรรค์ศิลป์ 4. งานสร้างสรรค์ศิลป์สามารถเรียนรู้ สะสมความรู้ถ่ายทอด ริเริ่มขึ้นใหม่ และพัฒนาต่อยอดได้ และ 5. คุณค่าของงานสร้างสรรค์ศิลป์ขึ้นอยู่กับความรู้และประสบการณ์ทางศิลป์ของผู้รับรสศิลป์ ซึ่งใช้เป็นทิศทางในการวิพากษ์และประเมินคุณค่าทางศิลปะที่เกิดจากการสร้างสรรค์ อีกทั้งการสร้างสรรค์บทเพลงจะช่วยให้นักเรียนเกิดการพัฒนาการบรรเลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ และรู้จักระบบในการดำเนินทำนองเพลง ประกอบกับการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้เรียน สร้างความมั่นใจและมีความกล้าที่จะฝึกฝนและพัฒนาเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างสรรค์ชิ้นงาน (Constructionism) ที่ ทิศนา แขมมณี, 2547 น. 47- 48) ได้กล่าวไว้ ว่า การเรียนรู้ที่ดีเกิดจากการสร้างพลังความรู้ในตนเองและด้วยตนเองของผู้เรียน หากผู้เรียนมีโอกาสได้สร้างความคิดและนำความคิดของตนเองไปสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยอาศัยสื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมจะทำให้เห็นความคิดนั้นเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และเมื่อผู้เรียนสร้างสิ่งใดสิ่งใดขึ้นมาในโลกก็หมายถึงการสร้างความรู้ขึ้นในตนเองนั่นเอง ความรู้ที่ผู้เรียนสร้างขึ้นในตนเองนี้ จะมีความหมาย

ต่อผู้เรียนจะอยู่คงทน ผู้เรียนจะไม่ลืมง่าย และจะสามารถถ่ายทอดให้ผู้อื่นเจ้าใจความคิดของตนได้ดี นอกจากนั้นความรู้ที่สร้างขึ้นเองนี้ยังเป็นฐานให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ใหม่ต่อไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด

ในส่วนของการปฏิบัติแบบฝึกฆ้องวงใหญ่ 11 ท่าของครูสุรินทร์ สงค์ทอง โดยนักศึกษาภาควิชาดุริยางคศิลป์ศึกษา คณะศิลปศึกษา ปีการศึกษา 2563 จำนวน 6 คน โดยแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่มกลุ่มละ 3 คน คือ กลุ่มที่ 1 กลุ่มประชากรที่มีพื้นฐานการปฏิบัติน้อย กลุ่มที่ 1 กลุ่มประชากรที่มีพื้นฐานการปฏิบัติมาก แบ่งการทดลองจำนวน 2 ครั้ง ได้แก่ ครั้งที่ 1 ก่อนการปฏิบัติเพลงเดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงเดี่ยวม้ารำ และ ครั้งที่ 2 ก่อนการปฏิบัติเพลงเดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงเดี่ยวม้ารำ พบว่า ครั้งที่ 1 ทั้ง 2 กลุ่มทักษะการบรรเลงจัดอยู่ในระดับปานกลาง นักศึกษาจะตีฆ้องได้ไม่คล่องตัว บางลูกตีไม่ถนัด ไม่ถึงเสียง ไม่มีการประคบมือ ทำให้คุณภาพเสียงที่ออกมาไม่ดีเท่าที่ควร ครั้งที่ 2 ทักษะการบรรเลงจัดอยู่ในระดับดี นักศึกษาตีฆ้องได้คล่องขึ้น สามารถทำลูกต่างๆในเพลงได้อย่างถูกต้อง

ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ของการเรียนดนตรีไทย เครื่องดนตรีประเภทฆ้องวงใหญ่ สิ่งผู้เรียนควรปฏิบัติตน ได้แก่ ต้องมีสมาธิในการฝึกซ้อมและการบรรเลงเสมอ การฝึกทุกขั้นตอนต้องตีจากแนวช้า ๆ ไปหาเร็ว ขณะฝึกต้องคอยควบคุมจังหวะให้สม่ำเสมอ ฝึกตีประคบเสียงมือฆ้องซ้ายขวาให้เกิดความชำนาญ ก็จะทำให้เสียงที่ตีออกมาเกิดความไพเราะ นุ่มนวล ชัดเจนทุกเสียง ฝึกตีแบบฝึกซ้ำมากๆ เพื่อให้เกิดความแม่นยำในทุกด้าน คือ แม่นมือ แม่นเสียง แม่นทำนองและแม่นจังหวะ และฝึกตีให้เกิดความเคยชินต่อการเมื่อยล้าที่กำลังแขนและข้อมือ เพื่อให้เกิดความคล่องตัว

ข้อเสนอแนะการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาตามวัตถุประสงค์ และสรุปผลการวิจัยแล้วนั้น ผู้วิจัยข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

เพลงเดี่ยวฆ้องวงใหญ่เพลงม้ารำ 3 ชั้น ผู้วิจัยได้ทำการสร้างสรรค์ในครั้งนี้ เป็นเพลงเดี่ยวที่มีความไพเราะ ความสนุกสนาน หลากหลายอารมณ์ มีการใช้กลวิธีพิเศษ และใช้มือฆ้องตามแบบฝึกฆ้องวงใหญ่ 11 ท่า ของครูสุรินทร์ สงค์ทอง ดังนั้นการสร้างสรรค์ทางเดี่ยวฆ้องวงใหญ่ของครูท่านอื่น ๆ ย่อมมีความเหมือนและแตกต่างกันออกไป ฉะนั้นการศึกษาวิเคราะห์สร้างสรรค์ย่อมทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่กว้างขวางยิ่งขึ้น เมื่อถ่ายทอดอารมณ์ออกมาได้ดี ผู้ฟังมีความรู้สึกในอารมณ์นั้นเกิดความเพลิดเพลินสอดคล้องกับทฤษฎี

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาต่อไป

ครูสุรินทร์ สงค์ทอง เป็นบูรพาจารย์ที่มีความรู้ความสามารถและมีความสำคัญต่อวงการดนตรีไทยที่มีผลงานด้านต่างๆเป็นที่ประจักษ์มากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลงานด้านการประพันธ์ทางเพลงในลักษณะต่างๆ ดังนั้นควรทำการศึกษาผลงานการประพันธ์ของครูสุรินทร์ สงค์ทอง ในบทเพลงอื่นๆ เพิ่มเติมเพื่อเป็นการเข้าถึงองค์ความรู้อันเป็นเอกลักษณ์ที่แสดงถึงความมีอัจฉริยภาพทางด้านดนตรีของครูสุรินทร์ สงค์ทอง

เอกสารอ้างอิง

ณรงค์ชัย ปิฎกรัชต์. (2562, กรกฎาคม - ธันวาคม). ทฤษฎีการสร้างสรรค์ศิลป์. *วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์*, *6*(2), 234-248.

ณรุทธ์ สุทธจิต. (2560). *วิธีวิทยาการสอนดนตรี.* กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิศนา แขมมณี. (2547). *ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ.* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นัทธมน พึ่งเจริญ, วันฉัตร จันทร์โต และศศินันท์ หมีปาน. (2556). *แนวคิดการสร้างสรรค์ประพันธ์บทเพลงของ อาจารย์ฐิระพล น้อยนิตย์ ในการแสดงหุ่นละครเล็ก โดย คณะโจหลุยส์ เรื่องพระมหาชนก ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในวโรกาสครบรอบพระชนม์มายุ 84 พรรษา.* [ปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์].

บัณฑิต กลิ่นสุคนธ์. (2563). *ครูสุรินทร์ สงค์ทองขณะซ้อมดนตรี.* [ภาพถ่าย]. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.

_____. (2563). *นักศึกษาบรรเลงชุดฝึกทักษะการตีฆ้องวงใหญ่ทั้ง 11 ท่า.* [ภาพถ่าย]. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.

สิริชัยชาญ ฟักจำรูญ. (2546). *ดุริยางคศิลป์ไทย.* กรุงเทพฯ: สถาบันไทยศึกษา.

สุรินทร์ แสงทอง. อาจารย์พิเศษ มหาวิทยาลัยราชภัฏสมเด็จบ้านเจ้าพระยา. (สัมภาษณ์, 7 กันยายน 2563).